

HAPPIRIKASTINHOITO

Yleistä

Sinulla on tutkimusten perusteella todettu sairaus, jossa elimistön happipitoisuus on pysyvästi alentunut. Pitkäaikainen hapenpuute rasittaa keuhkoja ja sydäntä sekä heikentää niiden toimintaa. Lääkäri on määrännyt sinulle kotihappihoidon ja sinulle on luovutettu lainaan happirikastin. Kotihappihoito parantaa fyysistä jaksamista, lisää omatoimisuutta ja vaikuttaa myönteisesti henkiseen vireyteen.

Hoidon toteutus

Tupakointi on ehdottomasti kielletty happihoidon aikana. Tupakointi tulee olla lopetettuna vähintään yli 6kk ennen happihoidon aloitusta.

Happihoidon tarpeen arvioi aina keuhkolääkäri. Lääkäri määrää myös happivirtauksen verikokeiden ja muiden tutkimusten perusteella. Happivirtausta ei saa itse muuttaa, ainoastaan rasituksen tai hengenahdistuksen yhteydessä voi virtausta hetkellisesti nostaa, mutta oireiden lievittyttyä on palattava määrättyyn virtaukseen.

Happi ei varastoidu kehoon, vaan poistuu keuhkojen kautta noin viidessä minuutissa. Parhaimman hyödyn saadaksenne teidän tulisi käyttää happea koko ajan eli 24 tuntia vuorokaudessa tai erillisen ohjeen mukaan.

Happirikastinta voidaan käyttää vain sisätiloissa. Kodin ulkopuolella liikkumista varten on mahdollista järjestää tarvittaessa nestehappi tai matkahappirikastin. Happirikastin ja happitarvikkeet ovat sinulle maksuttomia. Nestehappi ja matkahappirikastin ovat maksullisia.

Happirikastimen huolto

Älä käsittele happirikastinta rasvaisin käsin. Happi voi sytyttää rasvan itsestään. Tarkista päivittäin virtausmittarin asetus ja ettei letku ole puristuksissa.

Happirikastin tulee sammuttaa ja irrottaa pistorasiasta puhdistamisen ajaksi. Ulkokuori pyyhitään nihkeällä liinalla kerran viikossa ja tarpeen mukaan.

Pese suodatin kerran viikossa lämpimällä vedellä, mietoa pesuainetta voi käyttää. Laita suodatin paikoilleen vasta, kun se on täysin kuiva.

Happiviiksiä suositellaan pesemään päivittäin ja ne tulee vaihtaa kerran kuukaudessa.

Vaihda pitkä väliletku puolen vuoden välein.

Koneen sisällä oleva suodatin vaihdetaan kerran vuodessa, yleensä kontrollin yhteydessä.

Uusia tarvikkeita saat keuhkosairauksien poliklinikalta soittamalla tai tilaamalla Kymenhva:n kotisivuilla sähköisen asiointin kautta. Tarvikkeet postitetaan sinulle.

Uusia tarvikkeita saat myös mahdollisen osastokontrollin yhteydessä.

Sijainti: Keuhkosairaudet	Hyväksytty pvm: 17.11.2022
Hyväksyjä: ylilääkäri Ville Koistinen	Laatija: sairaanhoitaja Miia Luttinen

Turvallisuus ja sijoittaminen

Happirikastimen läheisyydessä oleskelu tai hapen käyttö ei ole vaarallista, mutta turvallisuusohjeita tulee noudattaa. Happi ei ole palava kaasu, mutta se ylläpitää ja kiihdyttää palamista. Samassa huoneessa ei saa olla avotulta (kaasuliesi, takka, kynttilät), eikä huoneistossa saa tupakoida. Rikastimen ympärillä on oltava ilmatilaa 30 cm joka suuntaan. Sitä ei saa peittää millään, eikä sijoittaa vaatehuoneeseen, komeroon, parvekkeelle tai kylpyhuoneeseen.

Asunnon säännöllinen ja tehokas tuulettaminen päivittäin on suositeltavaa, koska happea vapautuu myös huoneilmaan. Jos poistut kotoa, pysäytä happirikastin siksi ajaksi. Ilmoita hapen käytöstä taloyhtiön isännöitsijälle tai paikallisille paloviranomaisille.

Kun happirikastin ei toimi

Kone hälyttää, jos siinä on vikaa.

Varmista silloin:

- onko happivirtausmittari käännetty auki.
- onko sähköjohto hyvin kiinni koneessa ja pistoke seinässä.
- onko happiletkussa mutka.
- sulje rikastin ja käynnistä se uudelleen.
- kokeile liittää rikastin toiseen pistorasiaan.

Ellei näistä toimenpiteistä ole apua, ota yhteyttä keuhkopoliklinikalle tai osastolle K1.

Tarpeeton laite tulee palauttaa keuhkopoliklinikalle.

Yhteystiedot

Kymenlaakson keskussairaala

Keuhkosairauksien poliklinikka puh. 05 2202403 (arkisin klo 8 - 15)

Vuodeosasto K1 puh. 020 6336015 (iltaisin ja viikonloppuisin)

Pohjois-Kymen alue, Ratamo

Keuhkosairauksien poliklinikka puh. 05 2202311 (arkisin klo 8 - 15)

Sijainti: Keuhkosairaudet	Hyväksytty pvm: 17.11.2022
Hyväksyjä: ylilääkäri Ville Koistinen	Laatija: sairaanhoitaja Miia Luttinen